

Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2027 talousarvio

Kunnanhallitus 26.10.2026
267/02.02.02/2026

Valmistelija kunnanjohtaja eija.liikamaa@karkola.fi, puh. 044 770 2077

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 12.10.2026 hyväksyä luonnoksen vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi sekä vuoden 2027 talousarvioksi ja lähettää sen jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausunnon antamista varten. Lausunto tulee antaa 9.11.2026 mennessä.

Perussopimuksen mukaan seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille 15.10. mennessä. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasa jäsenkuntien maksuosuuden kasvu vuoden 2027 käyttömenoihin arvioitiin 0 prosentiksi. Nyt valmisteltu talousarvioesitys on laadittu siltä pohjalta, että jäsenkuntien maksuosuus liiton käyttömenoihin kasvaa 0 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna.

Lisäksi kunnilta kerätään:

- 100 000 euron rahoitusosuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan
- 87 000 euron rahoitusosuus liikunta- ja kulttuurihankkeeseen

Vuosien 2028 ja 2029 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 1-2 prosenttia.

Kärkölän kunnan rahoitusosuus vuonna 2026 oli yhteensä 48751 euroa. Vuoden 2027 talousarviossa kunnan osuudeksi on arvioitu 48290 euroa. Lisäksi Kärkölän kunnan osuus Lahden yliopistokeskuksen toimintaan 1981 euroa sekä liikunta- ja kulttuurihankkeeseen 1724 euroa.

Kärkölän kunnan lausunto

Liiton perustehtävä ja yleiset huomiot

Kärkölän kunta pitää tärkeänä, että Päijät-Hämeen liiton toiminta perustuu sen perussopimuksessa määriteltäviin tehtäviin: maakunnalliseen alueidenkäytön suunnitteluun, aluekehittämiseen, lakisääteisiin tehtäviin sekä maakunnallisen yhteistyön ja hyvän elinympäristön edistämiseen. Suunnitelman painotukset puhtaaseen teollisuuteen, osaamiseen, kestävyYTEEN ja saavutettavuuteen ovat kannatettavia. Toimeenpanossa tulee tunnistaa kuntien erilaiset lähtökohdat ja huolehtia siitä, että maakunnallinen kehittämistyö hyödyttää myös pieniä kuntia, kyliä ja paikallisia yrityksiä. Liiton tulee keskittyä maakunnalliseen koordinointiin, suunnitteluun, edunvalvontaan ja rahoitusmahdollisuuksien edistämiseen.

Matkailun kehittäminen koko maakunnassa

Kärkölä pitää erityisen tärkeänä, että maakuntastrategian tavoite kestävän matkailun, tapahtumien ja elämysten vahvistamisesta näkyy maakunnallisessa aluekehityksessä, hankkeiden valmistelussa ja seurannassa. Matkailun kehittämisedellytyksiä on tarkasteltava koko Päijät-Hämeen alueella, ei vain suurimpien matkailukeskusten tai Suur-Päijänteen näkökulmasta. Kärkölän luonto- ja maaseutuymäpärüstöt, Huovilan puisto, kulttuurikohteet ja tapahtumat ovat mahdollisia maakunnallisen matkailun vahvuuksia. Liiton tehtävänä on edistää näiden huomioimista maakuntaohjelmassa, kehittämisrahoituksen suuntaamisessa ja kuntien välisessä yhteistyössä. Varsinainen matkailumarkkinointi, tuotteistaminen ja yrityspalvelut kuuluvat ensisijaisesti kunnille, yrityksille ja matkailun kehittämisorganisaatioille, kuten Business Lahdelle / Visit Lahdelle. Työnjaon tulee olla selkeä ja toisiaan täydentävä.

Liikunta ja kulttuuri

Kärkölä suhtautuu myönteisesti kulttuuri- ja liikuntakohteiden saavutettavuutta parantavaan karttapalveluun ja kuntien yhteistyöhön. Vuodelle 2027 esitetyn 87 000 euron erillisrahoituksen vastineeksi tulee varmistaa, että myös Kärkölän kulttuuri-, luonto- ja liikuntakohteet saadaan kattavasti ja ajantasaisesti palveluun. Hankkeen tulee palvella kuntalaisten hyvinvoinnin lisäksi matkailun näkyvyyttä. Tuloksista ja kuntakohtaisesta kattavuudesta tulee raportoida jäsenkunnille.

Yritystoiminta, hankerahoitus ja osaaminen

Liiton aluekehitystyössä tulee huomioida myös pk- ja mikroyritysten, maaseutuelinkeinojen ja matkailupalvelujen mahdollisuudet osallistua maakunnallisiin hankkeisiin. Liiton tehtävään kuuluu kehittämisrahoituksen alueellinen toimeenpano, hankeyhteistyön kokoaminen ja rahoitusmahdollisuuksista tiedottaminen; yritysکوhtaiset palvelut järjestetään tarkoituksenmukaisessa työnjaossa muiden toimijoiden kanssa. Lahden yliopistokeskuksen toimintaan esitetyn 100 000 euron erillisrahoituksen vaikutuksia tulee arvioida koko maakunnan osaamis- ja TKI-yhteistyön näkökulmasta ja koulutustarjontaa tulee suunnata entistä vahvemmin työvoimapulasta kärsiville maakunnan toimialoille tukemaan Päijät-Hämeen elinvoimaa ja työllisyyttä.

Saavutettavuus ja alueidenkäyttö

Kärkölä pitää tärkeänä maakunnallista liikennejärjestelmätyötä sekä kantatien 54 kehittämistä. Edunvalvonnassa tulee huomioida myös pienempien kuntien työssäkäynti-, asiointi- ja matkailuyhteydet, joukkoliikenteen toimivuus ja matkaketjut. Maakuntakaavan 2060 valmistelussa tulee turvata kuntien mahdollisuudet kehittää yritysalueitaan, matkailupalvelujaan ja elinvoimaansa kestäväällä tavalla. Kuntien osallistuminen valmisteluun on varmistettava riittävän varhaisessa vaiheessa.

Kuntien yhdenvertainen kohtelu ja seuranta

Kärkölä esittää, että liitto tunnistaa kaikkien jäsenkuntien keskeiset kehittämistarpeet ja tarjoaa tasapuoliset mahdollisuudet osallistua maakunnalliseen valmisteluun ja hankeyhteistyöhön. Tämä ei tarkoita

rahoituksen tasajakoa kuntien kesken, vaan avointa ja perusteltua alueellista tarkastelua. Raportoinnissa on tarkoituksenmukaista kuvata soveltuvien osien hankkeiden, rahoituksen, edunvalvonnan sekä kulttuuri- ja liikuntatoimien alueellista kohdentumista ja vaikutuksia. Tulosten arvioinnissa tulee huomioida liiton oma tehtävä ja vaikutusmahdollisuudet.

Talous ja maksusuudet

Kärkölen kunta pitää vuoden 2027 varsinaisten jäsenkuntamaksusuuksien nollakasvua perusteltuna. Erillisrahoitteisten toimintojen tavoitteet ja vaikutukset on esitettävä läpinäkyvästi. Vuosien 2028–2029 arvioitua 1–2 prosentin maksusuuksien kasvua tulee arvioida vuosittain kuntien taloudellisen tilanteen ja liiton perustehtävien toteutumisen perusteella. Taloussuunnitelman valmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota jäsenkuntien heikkenevään taloudelliseen tilanteeseen. Valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset ja kuntien kasvavat talouspaineet edellyttävät, että myös liiton toiminnassa etsitään aktiivisesti kustannusten kasvua hillitseviä toimenpiteitä sekä toiminnan tehostamismahdollisuuksia. Tavoitteena tulee olla jäsenkuntien maksusuuksien mahdollisimman maltillinen kehitys tulevana vuosina.

Yhteenveto

Kärkölen kunta pitää toiminta- ja taloussuunnitelmaa kokonaisuutena perusteellisesti laadittuna. Kunta esittää, että liiton perustehtävä näkyy nykyistä selvemmin matkailun kehittämisedellytysten vahvistamisessa, maakunnallisessa alueidenkäytössä ja saavutettavuudessa, rahoitus- ja hankeyhteistyössä sekä kuntien tasapuolisessa osallistumisessa. Liiton, kuntien ja Business Lahden tehtävät tulee sovittaa yhteen päällekkäisyyksiä välttäen. Näin liiton toiminta vahvistaa koko Päijät-Hämeen elinvoimaa perussopimuksen mukaisesti.

Esittelijä kunnanjohtaja Eija Liikamaa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelman sekä vuoden 2027 talousarvion ja
2. antaa selvitysosassa olevan lausunnon Päijät-Hämeen liiton vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä vuoden 2027 talousarviosta.

Päätös

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu Päijät-Hämeen liitto